

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Grundforløbet: Lokalpolitik
Forløbets indhold og fokus	<p>I forløbet har vi arbejdet med politik og demokrati med særligt fokus på Varde Kommune. Forløbet havde til formål at skabe kendskab til det lokale demokrati op til kommunalvalget. Vi har derfor også arbejdet med politiske ideologier for bedre at kunne forstå de forskellige holdninger, der kommer til udtryk i en valgkamp. Med udgangspunkt i Varde kommune, har vi desuden arbejdet med de udfordringer, en landkommune står med i dag – herunder fraflytning, demografi og ulighed. Forløbet indeholder derudover en introduktion til de samfundsfaglige metoder.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • anvende og kombinere viden og kundskaber om sociologi, politik, økonomi til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer, herunder erhvervsmæssige problemer, og diskutere løsninger herpå • undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Kernestof	<p>Sociologi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociale og kulturelle forskelle <p>Politik</p> <ul style="list-style-type: none"> • politiske partier i Danmark og politiske ideologier • politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund <p>Metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.3: Anthony Giddens - refleksivitet i det senmoderne samfund • Kapitel 5: Politiske ideologier” (til og med ”5.5 Ideologiske forgreninger”) • 4.3: Pierre Bourdieu • 6.2: Hvad er et demokrati? • 9.4: Velfærdsstatens interne udfordringer - Den demografiske udfordring og nye familiemønstre <p>Andet materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplæg med kommunaldirektøren i Varde Kommune • PowerPoint ”Hvad er en kommune?” • Diverse grafer med kommunedata – Danmarks Statistik • Alex Vanopslagh (2019): ”Alex Vanopslagh: Der vil heldigvis altid være ulighed i Danmark”, Altinget.dk, 7. november 2019

	<ul style="list-style-type: none"> • Christian Holst Vigilius (2022): ”Et opgør med den ekstreme individualisme er den konservative bevægelses kardinalpunkt”, Information 14/1 2022 (uddrag). • Søren Pape Poulsen (2021): ”Som konservativ leder tror jeg på det brede forlig og pragmatisme fremfor stærk ideologi”, Information 28/12 2021 (uddrag). • Kristian Skovby Ørbæk (2023): ”Konservative vil forbyde andre flag – et indgreb i ytringsfriheden, mener professor”, TV2 • Cecilia Zade Iseni (2022): ”En stor del af den unge generation er konservativ. De ved det bare ikke endnu”, Information 8/1 2022 (uddrag). • SUF’s og DSU’s hjemmesider
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedialog, diskussioner i mindre grupper

Forløb 2	Hvem har magten i Danmark?
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har vi kigget på det danske politiske system og dets forskellige aktører. Vi har talt om magt: hvordan man undgår magtmisbrug i et demokrati
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer • undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold • argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Kernestof	<p>Politik</p> <ul style="list-style-type: none"> • politiske partier i Danmark og politiske ideologier • politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng • politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene <p>Økonomi</p> <ul style="list-style-type: none"> • globaliseringens og EU’s betydning for den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i Danmark
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”6.1: Politik og politiske styreformere” • ”6.2: Hvad er demokrati?” • ”6.3 Magt og politik og i andre sammenhænge” • ”6.4: Den parlamentariske styringskæde og magtdeling i det danske system”

	<ul style="list-style-type: none"> • ”6.5: Udlandets indflydelse på de politiske beslutningsprocesser i Danmark” • 7.1: Medierne - den fjerde statsmagt? • 7.2: Medieret kommunikation og medialisering • 7.3: Danskernes brug af forskellige medier • 7.4: Kampen om den politiske dagsorden <p>Oliver Boserup Skov m.fl.: <i>Samf på B</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Hvem gør hvad i EU?” <p>Andet materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Karl Emil Frost (2021): ”Måling: Hver anden dansker har lav tillid til politikere”, Altinget, 21. december 2021 • TV2 2023: <i>Børn på druk</i>, ”3. Bryggerernes magt”
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedialog, diskussioner i mindre grupper

Forløb 3	Hvem er jeg? - Identitet i det senmoderne samfund
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har vi arbejdet med teoretisk og empirisk materiale for at undersøge, hvordan forholdet mellem det enkelte menneske og fællesskabet har ændret sig fra det traditionelle samfund frem mod i dag. Forløbet har haft særlig fokus på socialiseringsprocessen og på de nye betingelser for identitetsdannelse, der knytter sig til det senmoderne samfund.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer • undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvARIABLE og sociale og kulturelle mønstre • argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Kernestof	<p>Sociologi</p> <ul style="list-style-type: none"> • identitetsdannelse og socialisering • sociale og kulturelle forskelle <p>Metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systime</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”2.1: Hvad er socialisering?” • ”2.2: Normer, sociale roller og social kontrol” • ”2.3: Hvem er jeg egentlig - et spørgsmål om identitet” • ”2.4: Sociale grupper” • ”2.6: Face, setting, frontstage og backstage - identitetsdannelsen er rykket ud på nettet!”

	<ul style="list-style-type: none"> • ”Kapitel 3: Samfund og individ” <p>Andet materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • DR (2015), <i>Børnenes hemmelige verden</i>, afsnit 4: ”Piger og drenge” • DR (2019), <i>Alt for klikken</i> (1) • DST, statistisk materiale om familier i Danmark • Ungetrivselsrådet (2022), Ungetrivselsanalyse • Charlotte Hansen (2022): ”Mange unge i uddannelse føler sig pressede: Mikkel oplever præstationsangst”, TVMV, 17. juni 2022 • Hanne Vinther Mikkelsen (2014) ”Små fisk i det sociale akvarium”, Jyllands-Posten d. 15. juni 2014 •
Arbejdsformer	Læreroplæg, elevoplæg i matrixgrupper, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedialog, diskussioner i mindre grupper

Forløb 4	Hvad er velfærd?
Forløbets indhold og fokus	I forløbet har vi arbejdet med velfærd og økonomi med henblik på at forstå de udfordringer, velfærdsstaten står overfor. Vi har desuden repeteret ideologierne og inddraget dem for at undersøge, hvordan velfærdsstaten og dens udfordringer kan forstås og vurderes forskelligt alt efter ideologisk ståsted.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • undersøge grundlæggende økonomiske sammenhænge med inddragelse af erhvervsmæssige forhold og diskutere aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer •
Kernestof	<p>Politik</p> <ul style="list-style-type: none"> • politiske partier i Danmark og politiske ideologier • politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene <p>Økonomi og erhvervsliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund • det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter • globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i Danmark. <p>Metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	<p>Teori</p> <p>Peter Brøndum og Thor Banke Hansen, <i>Luk samfundet op</i>, Systime</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”8.3: Samfundsøkonomi og det økonomiske kredsløb” • ”8.4: Hvad er god økonomi?” • ”8.5: Udsving i økonomien” • ”8.6.: Økonomisk politik” • ”9.1: Velstand og velfærd”

	<ul style="list-style-type: none"> • ”9.2: Velfærdstrekanten - borgernes forskellige veje til velfærd” • ”9.3: Velfærdsstatens udfordringer” • ”9.4: Velfærdsstatens interne udfordringer” • ”9.5: Velfærdsstatens eksterne udfordringer” <p>Andet materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mads Lundby Hansen (2023): ”Andelen af voksne på overførselsindkomst er omtrent fordoblet – fra 23 pct. i 1970 til 43 pct. i 2023”, Cepos, d.14. april 2023 • DST (2023): ”Færre modtagere af kontanthjælpsydelse i 4. kvrt.”, d. 8. marts 2023 • Folketinget: ”Finansloven” (Film om finansloven) • Diverse artikler med overblik over Finansloven 2024 • Selvfundne materialer til karakteristik af dansk økonomi • Selvfundne materialer til gruppearbejde om velfærdsstatens udfordringer
Arbejdsformer	Læreroplæg, elevoplæg, gruppearbejde, selvstændigt arbejde, klassedialog, diskussioner i mindre grupper

SO	Digitalisering
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet er et flerfagligt forløb i fagene samfundsfag, informatik og matematik. Eleverne arbejder selvstændigt med én af fire undringsspørgsmål. De fire undringsspørgsmål knytter sig til hver af de fire forløb i samfundsfag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan har digitaliseringen påvirket menneskers sociale liv og trivsel? • Hvad betyder digitalisering for demokratiet, og er det blevet lettere eller sværere at deltage i den demokratiske debat? • Hvorfor har almindelige menneskers data så stor værdi for virksomheder, og hvorfor forærer de fleste så deres data væk mere eller mindre gratis? (overvågningskapitalisme) • Hvilke udfordringer står velfærdsstaten overfor, og kan/bør digitalisering være en løsning?
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge • behandle problemstillinger i samspil med andre fag formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativ og kvantitativ metode
Anvendt materiale.	Johansen, Kasper Damgaard: <i>Teknologi og Samfund</i> (udvalgte kapitler knyttet til det valgte undringsspørgsmål)
Arbejdsformer	Projektarbejde, fremlæggelser